

obs Gieten
samen werken leren leven

Protocol overgang

Naam school	obs Gieten
Brinnummer	10AB
Adres	Spoorstraat 2
Postcode	9460 AB
Telefoon	0592-262796
E-mail	gieten@primah.org
Website	www.obs-gieten.nl
Directeur	Jan Post

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Begripsformulering.....	5
2.1 Doorstroming	5
2.2 Doublure.....	5
2.3. Versnellen.....	5
3. De betrokkenen.....	6
4. Uitgangspunten bij doorstroming	7
4.1 Start in groep 1.....	7
4.2 Overgang groep 1 naar groep 2	7
4.3 Van groep 2 naar groep 3.....	8
4.4 Van groep 3 t/m groep 8.....	9
5. Uitgangspunten bij doublure	10
6. Versnellen.....	12
7. Doorstroming voortgezet onderwijs	13
8. Bijlagen	14
Bijlage 1 - Waarderingskader inspectie basisonderwijs.....	15
Bijlage 2 - Procedure overgang groep 1 t/m 3	17
Bijlage 3 - Procedure overgang groep 3 t/m 8	19
Bijlage 4 - Verantwoording doublure	21

1. Inleiding

De wet op het Primair onderwijs schrijft voor dat ieder kind recht heeft op een ononderbroken ontwikkeling. In principe doorlopen leerlingen de basisschool in 8 jaar. In onze visie en missie staat beschreven dat we ten eerste streven naar het bieden van een veilige plek waar het kind anderen kan ontmoeten en zich in rust en vrijheid kan ontplooien. De leerkrachten van obs Gieten willen de kinderen begeleiden op de weg naar zelfstandigheid. Goed leren rekenen, lezen, spellen en schrijven zijn natuurlijk van groot belang. Met andere woorden, de leerling moet de school verlaten met een rugzak vol kennis, afgestemd op de mogelijkheden van juist *díe* leerling. Ieder kind is immers uniek, met zijn of haar eigen capaciteiten en mogelijkheden.

Zelfvertrouwen en motivatie bevorderen de zelfstandigheid en de zelfsturing van kinderen. Dit zijn kernwoorden van de ontwikkeling van onze leerlingen. Daarvoor is het nodig dat het kind zelfbewust is en een positief zelfbeeld kan ontwikkelen. Binnen de leerstofblokken van de reken- en taalmethode differentiëren we daarom naar tempo, niveau, leertijd en instructiebehoefte. Het leesonderwijs is meer gericht op het individuele niveau van de leerling. Als toetsresultaten onvoldoende zijn, proberen we na het leerstofblok uitvallende leerlingen de gestelde (minimum)doelen te laten behalen door het geven van verlengde instructie, begeleid oefenen en herhalingsoefeningen. Aan het eind van het schooljaar gaan bijna alle kinderen over naar de opvolgende groep en een enkel kind zal doubleren of versnellen.

Doorstromen, doubleren of versnellen is een ingrijpende gebeurtenis voor een leerling en daarom moet de keuze zorgvuldig gemaakt worden. Voor- en nadelen moeten goed overwogen worden aan de hand van duidelijke criteria, die in een vroeg stadium met de ouders moeten worden besproken. Dit hebben we vastgelegd in dit overgangsprotocol. Op deze manier is voor alle betrokkenen helder op welke gronden en volgens welke procedure onze school een beslissing neemt over doorstroming, doubleren of versnellen. In de schoolgids wordt melding gemaakt van de aanwezigheid van dit protocol.

In dit overgangsprotocol is speciale aandacht voor de kleuters. Bij kleuters geboren in de maanden oktober/november/december telt de afweging of ze in 7.7– 7.9 jr of 8.5-8.9 jaar de basisschool doorlopen. In principe kunnen leerlingen, die jarig zijn voor 1 januari, doorstromen naar de volgende groep, maar het is niet de datum van 1 januari die bepalend is, maar de persoonlijke ontwikkeling van het kind. In een belangrijk aantal gevallen heeft een extra periode van 6 of 7 maanden effect op kinderen, met name als de kinderen gericht gestimuleerd worden op de gebieden waarop de ontwikkeling nog moet plaatsvinden op leerlijnen die in de kleutergroep worden aangeboden. Voor die kinderen is het goed, want vervolgens kunnen ze waarschijnlijk zonder problemen de basisschool vervolgen. Tegelijkertijd is uit onderzoek gebleken dat kleuterbouwverlenging niet altijd het beoogde effect heeft. Een aantal kinderen met kleuterbouwverlenging blijkt het vervolgens op het einde van groep 3 opnieuw moeilijk te hebben.

Voor de Inspectie voor het Basisonderwijs vormt het doubleren een indicatie voor de kwaliteit van de school. De inspectie geeft aan dat elke basisschool moet bevorderen dat een leerling in beginsel binnen een tijdvak van acht aaneensluitende jaren het primair onderwijs doorloopt. Sommige leerlingen mogen langer over de basisschool doen, maar de Inspectie verwacht wel van onze school dat we de beslissing hiertoe op weloverwogen gronden nemen. Het ontwikkelingsproces en het welbevinden van kinderen mag echter niet verstoord worden (zie bijlage “Waarderingskader Inspectie Basisonderwijs”).

De persoonlijke ontwikkeling van het kind is bepalend voor de overgang.

2. Begripsformulering

2.1 Doorstroming

De overgang op het eind van een schooljaar naar de volgende jaarklas op basis van leeftijd binnen het leerstofjaarklassensysteem.

2.2 Doublure

Na een schooljaar het opnieuw doorlopen van de jaarklas binnen het leerstofjaarklassensysteem, waarbij in meerdere of mindere mate de leerstof wordt overgedaan.

2.3. Versnellen

Er zijn verschillende vormen van versnellen. Versnellen betekent gewoonlijk een jaartje overslaan bv. van groep 5 naar 7. Als synoniem wordt de term springen hier ook wel gebruikt. Een aantal maanden eerder naar groep 2 óf naar groep 3 gaan, wat ook wel vervroegde doorstroming heet, is een vorm van versnellen. Minder bekend is het versnellen in slechts één vak wanneer een grote cognitieve voorsprong vastgesteld wordt, bv. bij rekenen.

3. De betrokkenen

Ouders

Voorafgaand aan de beslissing worden de ouders door middel van gesprekken betrokken bij het traject.

Groepsleerkracht(en)

De leerkracht maakt met betrekking tot zijn/haar advies zoveel mogelijk gebruik van diverse feitelijke gegevens, bijvoorbeeld genormeerde toetsen en observaties. Het vakkundige oordeel van de leerkracht speelt een belangrijke rol bij de beslissing tot doorstroming of doublure. De groepsleerkracht laat zich adviseren door de interne begeleider.

Externe deskundigen

Gegevens over de onderwijsbehoeften van kinderen vanuit een onderzoeks- en begeleidingstraject worden in de afweging meegenomen.

Directie

Na uitgebreid overleg, gehoord hebbende tijdens de verschillende overlegmomenten, neemt de directie een definitief besluit op grond van de gegevens en rekening houdend met het individuele belang van het kind en de belangen van de school en de schoolorganisatie. De directie is eindverantwoordelijk voor het uitvoeren van een zorgvuldige procedure. De directie van de school neemt de beslissing over doublure, doorstroming of versnellen.

Interne begeleider (ib'er)

De interne begeleider is binnen de school de deskundige met betrekking tot de leerlingenzorg. De interne begeleider kan eventueel deelnemen aan de gesprekken met ouders en kind.

Schoolzorgteam (SZT)

In het schoolzorgteam zitten de intern begeleider (ib'er) en de directeur van de school. Het SZT bereidt schoolzorgontwikkelingen voor en monitort het vastgestelde beleid.

4. Uitgangspunten bij doorstroming

4.1 Start in groep 1

Vanuit de voorschoolse educatie en/of kinderdagverblijf wordt een overdrachtsformulier meegegeven. Bij aanmelding van hun kind op onze school wordt er door de ouders een intakeformulier ingevuld. Hierop staan belangrijke zaken vermeld als medische gegevens, opvoedgegevens, speelwerkgedrag, taalontwikkeling, motoriek, interesse voor boeken, denkontwikkeling, redzaamheid en schoolbeleving. Het formulier wordt door de onderbouwcoördinator bestudeerd, zodat aandachtspunten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd. Ook wordt aan de hand van deze informatie de ingeschatte hoeveelheid zorg bepaald en wordt bepaald in welke kleutergroep de leerling het beste het onderwijs op maat kan ontvangen.

Na het intakegesprek, de inschrijving en de kennismakingsmomenten start de leerling in groep 1. Hij/zij doet mee met de lesactiviteiten, uit de methode Onderbouwd, behorende bij het aanbod van groep 1. Het aanbod bestaat uit mondelinge taalvaardigheid, ontluikende - en beginnende geletterdheid, taalbeschouwing, getallen, meten, meetkunde, zelfbeeld/ontwikkeling van identiteit, ontwikkeling van zelfstandigheid, sociaal gedrag en sociale vaardigheid, werkhouding en concentratie

4.2 Overgang groep 1 naar groep 2

Algemeen

Onder schoolrijpheid verstaan wij niet alleen de cognitieve vaardigheden en de motoriek, maar vooral ook de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Om een ononderbroken ontwikkelingslijn te garanderen wordt er bij de groepen 1 en 2 uitgegaan van de totale ontwikkeling van het kind. We gebruiken hiervoor Onderbouwd, Fonemisch bewustzijn, Met sprongen vooruit, observaties in het leerlinglogboek/journaal en de CITO toetsen Taal voor kleuters, Rekenen voor kleuters, Beginnende geletterdheid en de Utrechtse Getalbegrip toets.

De totale ontwikkeling van een kind omvat de volgende aspecten:

- taal/spraak ontwikkeling
- ontluikende geletterdheid
- ontluikende gecijferdheid
- sociaal emotionele ontwikkeling
- werkhouding, werktempo en concentratie
- ontwikkeling zelfstandig denken
- zelf initiatieven nemen
- speelwerkgedrag
- zelfstandigheid en zelfredzaamheid
- ontwikkeling van de motoriek

De tijd die kleuters in groepen 1 en 2 doorbrengen kan sterk verschillen.

- Kleuters, die bijvoorbeeld jarig zijn in mei zitten doorgaans twee jaar in de groepen 1 en 2.
- Kinderen jarig in oktober, november en december kunnen ofwel bijna drie jaar ofwel ruim anderhalf jaar in de kleutergroep zitten.
- Kinderen die na december geboren zijn, kunnen vervroegd doorstromen en doen dus nog korter over de groepen 1 en 2. Soms zijn kinderen op alle gebieden verder dan hun leeftijdsgenoten. Vaak blijkt dit al in groep 1. De leerkracht kan dan in overleg met de intern begeleider en de ouders beslissen

dat een leerling eerder met groep 2 mee gaat draaien om hem/haar de ontwikkelingskansen te geven waar het kind aan toe is. Dit wil niet zeggen dat de leerling dan ook mee gaat naar groep 3. Als een kind ook in groep 2 erg goed presteert, kan het wel eens voorkomen dat een leerling vervroegd naar groep 3 gaat. Dit zijn echter uitzonderingen!

- Kinderen die voor hun ontwikkeling meer tijd nodig hebben, krijgen een verlengde kleuterperiode. Dit zijn echter ook uitzonderingen. Voor deze kinderen maken we gebruik van het formulier “procedure overgang groep 1 en 2” (zie bijlage).
- Ook is het mogelijk dat kinderen gezien hun ontwikkeling halverwege het schooljaar doorstromen van groep 1 naar 2. Wanneer een kind in groep 2 geplaatst wordt, wil dat niet zeggen dat het kind automatisch doorstroomt naar groep 3. Kindkenmerken, zoals zelfstandigheid, de motorische, de sociaal emotionele ontwikkeling als mede de werkhouding en de cognitieve ontwikkeling zijn bepalend voor doorstroming naar groep 3.

De voortganglijn van de ontwikkeling van de kinderen is bepalend, niet de kalenderleeftijd.

Alles gebeurt altijd in overleg met leerkracht, intern begeleider en ouders. Daar waar rapportages beschikbaar zijn van pedagogische/didactische onderzoeken en/of resultaten van externe onderzoeken worden die gegevens meegenomen in de besluitvorming. De resultaten worden in Onderbouwd en het leerlinglogboek bijgehouden.

4.3 Van groep 2 naar groep 3

In groep 2 kan onderscheid gemaakt worden in:

- kinderen die op niveau zijn;
- kinderen die qua ontwikkeling nog niet op niveau zijn;
- kinderen die nog geen zes jaar zijn, maar verder zijn dan hun leeftijdsgenoten;
- kinderen met een beperkte ontwikkelingsmogelijkheid;

In groep 2 stellen we ons de vraag of de doorgaande ontwikkeling van een kind wel gebaat is, bij een overgang naar groep 3. Soms zijn kinderen in groep 2 nog zo gericht op spelen en ontdekkend leren dat de overgang naar groep 3 te abrupt is en we geen doorgaande ontwikkeling kunnen garanderen. Soms kan er sprake zijn van specifieke ontwikkelingsproblemen of ontwikkelingsstoornissen. De overgangsbeslissing van groep 2 naar groep 3 nemen we altijd zeer overwogen. Om deze beslissing te kunnen nemen, gebruiken we Onderbouwd, de CITO toetsen Taal voor kleuters, Rekenen voor kleuters en het leerlinglogboek/journaal. In het leerlingjournaal wordt gekeken naar de volgende aspecten:

- kringgedrag
- speelgedrag
- werkgedrag
- sociaal-emotioneel gedrag
- taal
- motoriek
- zintuiglijke ontwikkeling
- hoeveelheid/ordenen

Wanneer kinderen duidelijk toe zijn aan leren lezen en taakgericht kunnen werken, kan overgang naar groep 3 overwogen worden. Ook moet duidelijk zijn dat deze leerlingen de overgang naar groep 3 ook sociaal emotioneel en motorisch aankunnen. Het kind moet voldoende zelfvertrouwen hebben, zich goed kunnen concentreren en een goed werkhouding hebben. Het kind is steeds minder op zichzelf en

meer op de ander gericht. Sommige kinderen zijn cognitief verder ontwikkeld dan sociaal emotioneel. De leerkracht van groep 3 krijgt hierover informatie van de leerkracht van groep 2. Vooral de schrijfmotoriek en de spel- en bewegingsbehoeften van de jonge leerling kan verschillen van oudere leerlingen. Verder moeten de leerlingen toe zijn aan het gerichte leren en meer taken aankunnen. Kinderen die niet in aanmerking komen voor doorstroming en kinderen die kleuterverlenging hebben, worden door de leerkracht goed gevolgd in hun ontwikkeling. De leerkracht past het aanbod aan. Deze kinderen verblijven dus langer dan tweeënhalf jaar in de kleuterklas.

4.4 Van groep 3 t/m groep 8

Leerlingen gaan door van groep 3 t/m groep 8 als de leerling voldoet aan de volgende hoofdcriteria:

- Tijdens de methode gebonden toetsen (hoofd)rekenen, begrijpend lezen, taal, spelling en technisch lezen scoort de leerling gemiddeld voldoende voldoende.
- De leerling scoort op LVS toetsen inzichtelijk rekenen, spelling, technisch lezen van woorden en teksten en begrijpend lezen op minimaal III score.
- De leerling scoort op de leerlingscol een voldoende (groep 6/7/8) en op leerkracht SCOL een C score of hoger.

Voor leerlingen, die bovenstaande criteria niet of gedeeltelijk halen, wordt het formulier “procedure overgang groep 3 t/m 8” (zie bijlage) ingevuld. Op basis van deze gegevens wordt door leerkracht en zorgteam in overleg met ouders een besluit genomen.

Ouders worden dus tijdig op de hoogte gebracht van het feit, dat hun kind niet voldoet aan de criteria voor overgang naar de volgende groep en dat op basis van deze conclusie een uitgebreidere analyse (zoals beschreven in het hoofdstuk uitgangspunten doublure) zal worden gedaan en dat op grond daarvan de beslissing zal worden genomen. Bij een doublure kunnen aanpassingen worden gedaan in het leerstofaanbod of de aanpak. Dit staat vermeld in het desbetreffende groepsplan.

5. Uitgangspunten bij doublure

Op obs Gieten hebben we de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- in principe kunnen kinderen hoogstens eenmaal doubleren gedurende de basisschool;
- doubleren komt voor in groep 3 t/m 5. Incidenteel in andere groepen (bijv. bij zij-instromers);
- doubleren kan als er in de laatste twee jaar een schoolverandering heeft plaatsgevonden, waarbij de leerling aanpassingsproblemen heeft gehad;
- doubleren in een groep is bedoeld voor leerlingen, die wat betreft de resultaten onvoldoende scoren of op hun tenen lopen, terwijl er wel voldoende capaciteiten aanwezig (b)lijken te zijn;
- doubleren kan een oplossing zijn voor kinderen, die regelmatig ziek zijn (geweest) of zich door problemen thuis en/of op school minder hebben ontwikkeld dan op grond van hun capaciteiten verwacht mag worden;
- we zijn terughoudend wat betreft doubleren bij kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Bij deze kinderen zal, samen met de ib-er en/of het Primah Expertise team bekeken moeten worden, of de achterliggende prestaties verband houden met de specifieke onderwijsbehoeften.
- na acht jaar basisonderwijs kan een kind, die al gedoubleerd is, uitstromen naar het voortgezet onderwijs vanaf groep 7.

Om de wenselijkheid van een doublure vast te stellen, spelen de omvang van de tot nu toe uitgevoerde extra hulp en de resultaten hiervan een rol.

Om te komen tot een besluit van doubleren maken we gebruik van de resultaten vanuit:

- leerlingvolgsysteem (LVS) van CITO;
- observaties en resultaten SCOL, wat betreft de sociaal-emotionele ontwikkeling en de werkhouding;
- resultaten op methode gebonden toetsen (hoofd)rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen, taal, spelling;
- kleutertoetsen op het gebied van voorbereidende lees/taal- en rekenontwikkeling;
- eventueel rapportage van externe deskundigen

De groepsleerkracht maakt met betrekking tot zijn/haar advies zoveel mogelijk gebruik van diverse feitelijke gegevens bijvoorbeeld genormeerde toetsen en observaties. Het vakkundige oordeel van de leerkracht speelt een belangrijke rol bij de beslissing tot doorstroming of doublure. De groepsleerkracht bespreekt aan de hand van deze gegevens de leerling met de ib-er na de groepsbespreking in januari.

Inhoud van dit gesprek is:

- resultaten van de methodetoetsen en CITO toetsen;
- overige gegevens die bekend zijn, bijv. van een voorschools traject, externe onderzoeken, intakegesprek met ouders;
- over welke ontwikkelingsgebied maakt de leerkracht zich het meeste zorgen;
- welke hulp is gegeven en wat waren de opbrengsten van deze extra hulp;
- hoe beoordelen ouders de ontwikkeling van hun kind.

Over de besluitvorming t.a.v. doubleren wordt altijd zorgvuldig overlegd met de ouders.

- in februari wordt met ouders de gedachte aan een doublure besproken (reguliere spreekavond). Daarbij worden de redenen genoemd en wordt de procedure uitgelegd.

- in april worden de ouders nogmaals uitgenodigd voor een gesprek. Doel hiervan is een tussenevaluatie van de extra hulp/begeleiding en een voortgangsgesprek t.a.v. de eventuele doublure. Bij dit gesprek kan op verzoek van de leerkracht en/of de ouders de ib-er aanwezig zijn.
- in juni wordt definitief besloten en worden de ingevulde formulieren “procedure overgang 3 t/m 8” met de ouders besproken;
- na drie maanden in de nieuwe groep worden de ouders uitgenodigd voor een tussenevaluatie in oktober/november;
- van alle gesprekken wordt door de leerkracht een verslag gemaakt in het leerlinglogboek;
- de leerkracht kan ervoor kiezen om de intern begeleider aan te laten schuiven bij de gesprekken.

In bijzondere gevallen wordt er beredeneerd afgeweken van dit overgangsprotocol. Het besluit hiertoe wordt genomen door de directie. De beslissing voor een doublure ligt bij de school. We gaan ervan uit, dat school de ouders heeft kunnen meenemen in het proces van besluitvorming via bovenstaande stappen. Ouders zijn echter verantwoordelijk voor hun kind. Als zij niet akkoord gaan met de door de directie genomen besluit, kan deze hen adviseren uit te zien naar een andere school, die beter aansluit bij dat wat de ouders van de school verlangen met het oog op de begeleiding van hun kind.

6. Versnellen

Versnellen en/of verrijken komt voor bij (hoog)begaafde leerlingen. Onder versnellen verstaan we het versneld doorlopen van het basisprogramma al dan niet tot gevolg hebbend dat één of meerdere leerjaren worden 'overgeslagen'. Bij versnelling gaat het in wezen om het versneld halen van de doelen van het basisprogramma. Ervaring leert dat versnelling vrijwel altijd met verrijking gepaard gaat. Onder het verrijken verstaan we de uitbreiding van het basisprogramma met extra programmaonderdelen. Hiermee worden in principe aanvullende doelen nagestreefd. Het basisprogramma wordt daartoe ingedikt. Verrijking houdt vaak in dat leerstof wordt aangeboden die aansluit op of gericht is op het bereiken van een hoger ontwikkelingsstadium. Dat wil zeggen dat een leerling bepaalde stof kan overslaan omdat die al beheerst wordt. In de tijd die gewonnen wordt met het overslaan van bepaalde onderdelen van de stof, richt de leerling zich op nieuwe leerstof. De leerling kan daardoor sneller door het curriculum gaan of er kan een verrijkt programma worden aangeboden, zonder versnelling naar een volgende groep.

Op obs Gieten beseft de leerkracht dat ook de excellente leerling onze aandacht verdient. Dit besef moet echter nog worden omgezet in concreet beleid. Obs Gieten wil ook de meer begaafde leerlingen bieden wat andere leerlingen inmiddels wordt geboden, namelijk een programma, afgestemd op hun onderwijsbehoeften.

Het team van obs Gieten kent op dit moment daartoe nog de volgende belemmeringen:

- personeelsleden zijn onvoldoende deskundig;
- geen structurele oplossingen;
- onvoldoende goede materialen/methoden;
- onvoldoende tijd vrij kunnen maken voor het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, onderwijs aan zwakkere leerlingen vergt al veel tijd/aandacht
- niet tijdig signaleren van meer begaafde leerlingen.

De meest aangehaalde reden om een leerling te gaan versnellen is meestal een *cognitieve voorsprong*. Uiteraard versnelt een kind niet omdat het zomaar hoogbegaafd is, maar wordt er beoordeeld of het een voorsprong heeft en hoe groot die voorsprong dan wel is. Dat kan door een uitgebreid didactisch onderzoek uit te voeren hetzij op school zelf, hetzij door een extern bureau. Hierbij wordt het kind voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen door getoetst met de leerlingvolgsysteem-toetsen of andere testen. Bij een voorsprong van 8 tot 10 maanden onderwijs gaan leerkracht en ouders gezamenlijk in gesprek over verrijking en/of versnellen.

Een tweede overweging die gemaakt wordt is of het kind eraan toe is in zijn *sociaal-emotionele ontwikkeling*. De observaties uit de methode Goed gedaan! en de scores uit Scol, zijn daarbij onderwerp van gesprek.

Plusklassen binnen stichting Primah

Stichting Primah wil met ingang van 1 januari 2017 voor de hoog intelligente/hoogbegaafde leerlingen in de groepen 3 t/m 8 drie bovenschoolse plusklassen vormen voor 1 middag in de week. Een van die plusklassen wordt gehuisvest op de obs Gieten (zie notitie aanbod hoogintelligent of-begaafd)

7. Doorstroming voortgezet onderwijs

De basisschool verzamelt door de jaren heen veel gegevens over de leerlingen om de ontwikkeling van het kind zo goed mogelijk te kunnen volgen. Deze gegevens legt de school vast in het Leerlingvolgsysteem. De basisschool adviseert de ouder(s)/verzorger(s) over welk niveau het best bij het kind past. De scholen van voortgezet onderwijs plaatsen de leerlingen. Om ervoor te zorgen dat obs Gieten goed adviseert, kan de Plaatsingswijzer gebruikt worden (de Plaatsingswijzer is een gezamenlijk product van het primair en voortgezet onderwijs in Friesland, dat door Stichting PrimAH gehanteerd wordt). De Plaatsingswijzer is gebaseerd op de meerjarige ontwikkeling van de leerling, zoals die zichtbaar wordt in het leerlingvolgsysteem vanaf groep 6.

Voor uitgebreide informatie betreffende advisering voortgezet onderwijs en de Plaatsingswijzer wordt verwezen naar de Richtlijn Adviesprocedure Voortgezet Onderwijs, opvraagbaar bij de school.

In bijzondere gevallen wordt er beredeneerd afgeweken van dit protocol. Het besluit hiertoe wordt genomen door de directie.

8. Bijlagen

- 1 Waarderingskader inspectie Basisonderwijs
- 2 Procedure overgang groepen 1 t/m 3
- 3 Procedure overgang groepen 3 t/m 8
- 4 Verantwoording doublure

Bijlage 1 - Waarderingskader inspectie basisonderwijs

De inspectie heeft in haar waarderingskader kwaliteitsaspecten en indicatoren opgenomen die directe raakvlakken hebben met de doorstroom van leerlingen. Deze zijn:

- Kwaliteitsaspect 7: **De leraren stemmen het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van hun leerlingen.**
 - Indicatoren:
 - De leraren volgen de vorderingen van hun leerlingen systematisch.
 - De leraren analyseren de vorderingen van de leerlingen om vast te stellen wat de aanpassingen van het aanbod en/of het onderwijsleerproces moeten zijn voor de groep.
 - De leraren stemmen de instructie en verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
 - Het taalgebruik van de leraren past bij de taalbehoefte van de leerlingen.

- Kwaliteitsaspect 10: **De begeleiding is erop gericht dat de leerlingen zich naar hun mogelijkheden ontwikkelen.**
 - Indicatoren:
 - De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
 - De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.
 - De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.
 - De school begeleidt de ouders/verzorgers en de leerlingen bij de keuze voor het vervolgonderwijs.

- Kwaliteitsaspect 13: **De leerlingen ontwikkelen zich naar verwachting.**
 - Indicatoren:
 - De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.
 - Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.
 - De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van 8 jaar. *
 - De adviezen van de leerlingen voor het vervolgonderwijs zijn in overeenstemming met de verwachtingen op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie.
 - De leerlingen functioneren naar verwachting in het vervolgonderwijs.

*** De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van 8 jaar.**

De WPO gaat ervan uit dat 'leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 8 aaneensluitende jaren het primair onderwijs doorlopen' (art. 8, lid 7, onder b WPO). Daarom mag worden verwacht dat het percentage zittenblijvers in de leerjaren 3 t/m 8 in de laatste twee schooljaren binnen een bepaalde bandbreedte lager dan wel weinig hoger is dan het landelijk gemiddelde. Aanvullend hierop wordt rekening gehouden met het aantal leerlingen, dat in de leerjaren 1 en 2 een verlengde kleuterperiode krijgt. Twee zaken zijn hierbij van belang:

- Het beleid van de school bij de overgang van leerjaar 1 naar leerjaar 2 en van leerjaar 2 naar leerjaar 3;
- Het beleid van de school ten aanzien van doorstroming vanuit leerjaar 8. Van scholen mag worden verwacht dat zij argumenten hebben om leerlingen in de leerjaren 1 en 2 een verlengde kleuterperiode te geven.

Rapportage over doorstroming, doublure en versnellen wordt geregistreerd. De percentages staan vermeld bij het toezichtkader inspectie basisonderwijs (borgingsdocument van obs Gieten).

Bijlage 2 - Procedure overgang groep 1 t/m 3

Naam leerling:

Groep:

Leerkracht(en):

Datum:

Sociaal emotionele ontwikkeling

	g	v	m	z	
1 zelfvertrouwen Het kind heeft vertrouwen in eigen kunnen, het vraagt alleen indien nodig om hulp.					1.zelfvertrouwen Het kind heeft geen vertrouwen in eigen kunnen, is sterk afhankelijk van hulp van anderen.
2. zelfregulering Het kind gedraagt zich spontaan, overeenkomstig de door de leerkracht gegeven regels.					2. zelfregulering Het kind heeft vrijwel voortdurend de regulerende aandacht van de leerkracht nodig.
3. zelfbeleving/zelfbesef Het kind vergelijkt zichzelf met anderen en verbindt daaraan consequenties voor de eigen vaardigheden en die van anderen. Het kent de eigen grenzen.					3. zelfbeleving/ zelfbesef De gerichtheid op zichzelf overheerst.
4. weerbaarheid Het kind kan goed voor zichzelf opkomen in de groep.					4. weerbaarheid Het kan niet voor zichzelf opkomen in de groep en laat over zich heenlopen.
5. welbevinden Het kind voelt zich in de klas op zijn gemak. Het durft zich te uiten in spel en werk.					5. welbevinden Het kind voelt zich niet op zijn gemak; het blijft op zijn hoede. Het kan en durft zichzelf niet te uiten in spel en werk.
6. omgaan met spanningen Het kind kan op gepaste wijze omgaan met spanningen en heeft zijn eigen emoties in de hand					6. omgaan met spanningen Het kind kan niet op gepaste wijze omgaan met spanningen en heeft weinig controle over zijn eigen emoties, bijv. boosheid, angst
7. relatie met de groep Het kind speelt op gepaste en aangename wijze met andere kinderen. Het kind houdt zich aan de spelregels. Het kind is bereid om te delen.					7. relatie met de groep Het kind verstoort op een of andere manier steeds het samenspel, bedoeld of onbedoeld. Het kind houdt zich niet aan spelregels. Het kind is niet bereid om te delen.
8. omgaan met de leerkracht/volwassenen Het kind richt zich spontaan tot de leerkracht. Praat spontaan met allerlei volwassenen, maar differentieert tussen bekend en onbekende personen.					8. omgaan met de leerkracht/andere volwassenen Het kind sluit zich meestal af. Het kind zoekt nog veel lichamelijk contact; de hand pakken, op schoot zitten, bij spanning dichtbij komen staan.

Werkhouding

<p>1.zelfredzaamheid Het kind is in staat om voor zichzelf te zorgen en zelfstandig dagelijkse probleempjes op te lossen Het kind ruimt op eigen initiatief materiaal op, de tafel op, de schort voor tijdens verven, houdt zijn omgeving netjes, enz. Het kind is zuinig op het materiaal.</p>	g	v	m	z	<p>1.zelfredzaamheid Het kind is niet in staat om voor zichzelf te zorgen en is voor het oplossen van dagelijkse problemen afhankelijk van anderen. Anderen moeten het kind aanzetten om materiaal op te ruimen, de tafel op te ruimen, voordoen van een schort, enz. Het kind gaat ruw om met materiaal.</p>
<p>2. initiatief Het kind toont veel initiatief in spel en werk en is hierbij niet afhankelijk van anderen.</p>					<p>2. initiatief Het kind toont geen initiatief in spel en werk.</p>
<p>3. leergierigheid De interesse van het kind is snel gewekt en beperkt zich niet tot bekende dingen.</p>					<p>3. leergierigheid Het kind is nauwelijks geïnteresseerd en de interesse beperkt steeds tot bekende dingen.</p>
<p>4. betrokkenheid Het kind heeft plezier in het werk waar het mee bezig is en heeft geen aansporing nodig.</p>					<p>4. betrokkenheid Het kind werkt schijnbaar met tegenzin en moet voortdurend aangespoord worden.</p>
<p>5. werktempo Het werktempo van het kind bij het uitvoeren van opdrachten is over het algemeen hoog. Het kind werkt vlot door.</p>					<p>5. werktempo Het werktempo van het kind is laag bij de uitvoering van opdrachten. Het kind werkt niet door.</p>
<p>6. concentratie Het kind negeert niet ter zake doende prikkels. Het kan langdurig zijn aandacht richten op datgene waar het mee bezig is.</p>					<p>6. concentratie Het kind is voortdurend afgeleid. Het kind kan zich maar heel kort richten op datgene waar het mee bezig is.</p>
<p>7. uitsteltolerantie Het kind is in staat om te wachten op hulp, aandacht of beloning.</p>					<p>7. uitsteltolerantie Het kind heeft direct hulp, aandacht of bemoediging nodig om verder te kunnen werken.</p>
<p>8. taakgericht gedrag Het kind kan doelgericht aan een complexe taak werken en maakt deze ook af. Het kind kan gedurende 15 minuten taakgericht bezig zijn.</p>					<p>8. taakgericht gedrag Het kind werkt chaotisch en maakt taken meestal niet af. Het kind kan minder dan 5 minuten taakgericht werken.</p>

Bijlage 3 - Procedure overgang groep 3 t/m 8

Naam leerling:

Groep:

Leerkracht(en):

Datum:

Basisvaardigheden: De leerling scoort op

Gewenst:		Zorgelijk:	
Rekenen op de methode gebonden toetsen rekenen gemiddeld voldoende over alle toets onderdelen		Rekenen op de methode gebonden toetsen rekenen gemiddeld onvoldoende over alle onderdelen	
op toetsen hoofdrekenen gemiddeld voldoende over alle onderdelen.		op toetsen hoofdrekenen gemiddeld onvoldoende over alle onderdelen	
Begrijpend lezen op methode gebonden toetsen begrijpend lezen gemiddeld voldoende		Begrijpend lezen op methode gebonden toetsen begrijpend lezen gemiddeld onvoldoende	
Technisch lezen op methode gebonden toetsen technisch lezen gemiddeld voldoende		Technisch lezen op methode gebonden toetsen technisch lezen gemiddeld onvoldoende	
Spelling op methode gebonden toetsen spelling gemiddeld voldoende		Spelling op methode gebonden toetsen spelling gemiddeld onvoldoende	

Resultaten leerlingvolgsysteem: De leerling scoort

Gewenst:		Zorgelijk:	
Rekenen Een I, II of III score op de CITO toets rekenen en wiskunde		Rekenen scoort een IV of V op de CITO toets rekenen en wiskunde	
Begrijpend lezen Een I, II of III score op de CITO toets begrijpend lezen		Begrijpend lezen een IV of V score op de CITO toets begrijpend lezen	
Technisch lezen Een I, II of III score op de DMT		Technisch lezen een IV of V score op de DMT	
Spelling Een I, II of III score op de CITO toets Spelling		Spelling een IV of V score op de CITO toets Spelling	

Sociaal emotionele ontwikkeling/werkhouding

Gewenst:		Zorgelijk:	
Scoort minimaal een C op de beide onderdelen "emotionele stabiliteit" en "sociaal gedrag" van SCOL		Scoort een D/E op de beide onderdelen "emotionele stabiliteit" en "sociaal gedrag" van SCOL	
Concentratie: reageert niet op allerlei prikkels		Concentratie: reageert voortdurend op allerlei prikkels uit de omgeving	
kan langdurig de aandacht richten op een taak.		houdt de aandacht niet gericht op een taak.	
Motivatie: werkt gemotiveerd aan verschillende opdrachten		Motivatie: is ongemotiveerd bij het werken aan verschillende opdrachten	
Taakhouding: kan doelgericht aan een opdracht werken en maakt deze af.		Taakhouding: kan moeilijk gericht aan een opdracht werken en maakt deze niet af.	
Werktempo: Heeft een voldoende tot hoog tempo		Werktempo: heeft een laag tot onvoldoende werktempo	
Uitsteltolerantie: De leerling is in staat te wachten op hulp, aandacht en beloning.		Uitsteltolerantie: De leerling is niet in staat korte tijd te wachten op hulp, aandacht en beloning.	
Creativiteit: De leerling kan op gepaste wijze uitdrukking geven aan zijn ideeën.		Creativiteit: De leerling kan geen uitdrukking geven aan zijn ideeën en kopieert en imiteert.	
Leergierigheid: De interesse van de leerling wordt snel gewekt en beperkt zich niet tot bekende dingen.		Leergierigheid: De interesse van de leerling wordt met moeite gewekt en beperkt zich tot bekende dingen.	

Spreekvaardigheid

Gewenst:		Zorgelijk:	
De leerling durft in de groep vrij te spreken		De leerling durft niet vrij in de groep te spreken.	
De leerling spreekt duidelijk		De leerling spreekt onduidelijk.	
De leerling kan een logisch verhaal vertellen.		De leerling heeft moeite om een verhaal vertellen logisch verhaal te vertellen.	

Mening van de groepsleerkracht (en)

De groepsleerkrachten zijn van mening dat doorstroming naar de volgende groep wenselijk is		De leerkrachten zijn van mening dat dubblure wenselijk is.	
--	--	--	--

Mening van het schoolzorgteam

De directie en ib 'er zijn van mening dat doorstroming naar de volgende groep wenselijk is		De directie en ib 'er zijn van mening dat dubblure wenselijk is.	
--	--	--	--

Bijlage 4 - Verantwoording doublure

Naam leerling:

Groep:

Leerkracht(en):

Schooljaar:

Omschrijving van de leerling (hoe doet/is de leerling in de groep)
Geboden hulp afgelopen jaar:
Data gesprekken met ouder(s)/verzorger(s) over eventuele doublure:
Data gesprekken met zorgteam/bouw
Informatie RT (indien aanwezig)
Informatie externen (indien aanwezig)
Checklist overgangprotocol/toetsgegevens
Besluit + onderbouwing
Plan van aanpak volgend schooljaar:
Reactie ouders:

Handtekening ouders:	Datum: